

การวิเคราะห์ปริจเฉทคอลัมน์ซุบซิบการเมือง
“เทียบท่าหน้า 3” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
An Analysis of Discourse Entitled “Thiapthana 3”,
a Political Gossip Column in Thairath Newspaper

สุมาลี พลขุนทรัพย์¹

Sumalee Phonkhunsap¹

Received: July 23, 2023

Revised: August 21, 2023

Accepted: August 28, 2023

¹ หลักสูตรสาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Thai Language Program, Faculty of Humanities
and Social Sciences, Rajabhat Maha Sarakham University
(E-mail: kiksumalee_p@hotmail.com)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปริจเฉทคอลัมน์ซุบซิบการเมือง “เทียบท่าหน้า 3” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ โดยเก็บข้อมูลจากคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งตีพิมพ์เผยแพร่ พ.ศ. 2564 จำนวน 170 ฉบับ โดยใช้แนวคิดปริจเฉท (discourse) ของ Brown and Yule (1983) เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์ (2530) และฉันทพร พานโพธิ์ทอง (2556) แนวคิดกลวิธีการใช้ภาษา ของนवरรณ พันธุมธธา (2527) และกาญจนา แก้วเทพ (2547)

ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างของการนำเสนอปริจเฉท ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1. ชื่อเรื่อง 2. ส่วนเปิดเรื่อง 3. ส่วนเนื้อหา และ 4. ส่วนปิดเรื่อง ดังนี้ 1) การตั้งชื่อเรื่อง มีวิธีการตั้งชื่อเรื่อง 8 แบบ ได้แก่ 1. ชื่อเรื่อง 1.1) ความสำคัญของเรื่อง 1.2) แบบตรงตัว 1.3) ไร้ความสนใจ 1.4) สอดคล้องกับบทสรุป 1.5) สอดคล้องกับบทนำ 1.6) การตั้งคำถาม 1.7) ตามบริบททางการสังคมและเมือง 1.8) การเตือน 2. ส่วนเปิดเรื่อง มีวิธีการเปิดเรื่อง 5 แบบ ได้แก่ 2.1) จุดประเด็นเพื่อเรียกร้องความสนใจ 2.2) หยอกล้อ 2.3) นำถ้อยคำที่มีนัยลึกซึ้งเข้ามาแทรก 2.4) สรุปประเด็น 2.5) กระทบบความรู้สึก 3. ส่วนเนื้อหา มีการนำเสนอเนื้อเรื่อง 4 แบบ ได้แก่ 3.1) เสริมเกร็ดที่น่าสนใจ 3.2) พรรณนารายละเอียด 3.3) อ้างคำพูด 3.4) บรรยายเหตุการณ์ 4. ส่วนการปิดเรื่อง มีวิธีการปิดเรื่อง 5 แบบ ได้แก่ 4.1) ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องราว 4.2) สรุปความ 4.3) ชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคต 4.4) การตั้งคำถาม 4.5) หยอกล้อ

ผลการศึกษากลวิธีทางภาษา แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ด้านการใช้คำ 2. การใช้โวหารภาพพจน์ 3. ด้านการใช้สำนวนไทย 1. ด้านการใช้คำ ได้แก่ การปนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คำสแลง คำซ้อน คำคล้องจอง และคำที่มีความหมายโดยนัย 2. ด้านการใช้โวหารภาพพจน์ บุคคลวัต อุปมา อุปลักษณ์ อวัตพากย์ นามนัย และสมญานาม 3. ด้านการใช้สำนวนไทย พบว่ามีการใช้สำนวนที่เข้าใจง่าย สะท้อนวัฒนธรรมของภาษาไทยและสอดคล้องกับบริบททางการเมือง

ในยุคปัจจุบัน

คำสำคัญ : ปริจเฉท, กลวิธีทางภาษา, คอลัมน์ซุบซิบ, การเมือง, หนังสือพิมพ์

Abstract

The objective of this research was to analyze a discourse entitled “Thiapthana 3”, a political gossip column in Thairath newspaper. Data was collected from Thairath newspaper published since 2021 including 170 issues. Discourse approach postulated by Brown and Yule (1983), Wongwipanon Piasiri (1987), and Panpotong Nattaporn (2013) as well as Language devices approach proposed by Bandhumadha Nawawan (1984) and Kaewtep Kanjana (2004).

The result found that there were 4 parts of discourse structures in the column ; 1. Title, 2. Opening period, 3. Content, and 4. Closing period according to the following details ; 1. Giving tittle name, there were 8 patterns ; 1.1) The importance of story, 1.2) Direct naming, 1.3) Interest arousal, 1.4) Related conclusion, 1.5) Involved Introduction, 1.6) Asking question, 1.7) Social and political contexts, and 1.8) Warning. In term of the opening periods, there were 5 patterns; 2.1) Seeking attention, 2.2) Making joke, 2.3) Inserting implied touching and rhetorical utterances, 2.4) Issue conclusion, and 2.5) Affecting feeling. In the content, there were 4 patterns ; 3.1) Interesting story and anecdote, 3.2) Narration, 3.3) Referring word, 3.4) Situational description. While 4. Closing period, were also 5 patterns as well ; 4.1) Author’s feeling and opinion, 4.2) Summarizing, 4.3) Forecasting, 4.4) Questioning, and 4.5) Making joke.

The result of language devices revealed 3 issues ; 1. Word choices, 2. Figurative devices, and 3. Idioms. In terms of word choices, there were code mixing in English, slang words ,synonymous compounds, rhyming words, and connotative words. In figurative devices were personification, simile, metaphor, synesthesia, metonymy, and antonomasia. Regarding idioms; easy idioms to understand were used which reflected Thai culture according to the current political context.

Keywords: Discourse, Language devices, Gossip column, Politics, Newspaper

บทนำ

สื่อมวลชนถ่ายทอดข่าวสารที่ทำให้เกิดความรู้ และความรู้สึก เกี่ยวกับตัวนักการเมืองและสถาบันทางการเมืองในหลายลักษณะ เช่น ในลักษณะข่าว บทความ หรือการตั้งฉายา การถ่ายทอดในลักษณะข่าวเป็นการให้เนื้อหาโดยตรงว่า นักการเมืองคนนี้ทำอะไร คิดอย่างไร มีพฤติกรรมอย่างไร การถ่ายทอดในลักษณะบทความแสดงความคิดเห็น เป็นการแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับนักการเมือง เช่น สนับสนุนหรือคัดค้านการถ่ายทอดในลักษณะการตั้งฉายาประกอบชื่อหรือใช้แทนชื่อนักการเมืองเพื่อเป็นการยกย่อง เหน็บแนม เสียดสี หรือเพื่อความขบขัน (เสถียร เขยประทับ, 2540)

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่งซึ่งมีบทบาทในส่วนของการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน ด้วยการนำเสนอข่าวความเคลื่อนไหวทางการเมืองของรัฐบาล หรือนักการเมือง ถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองที่ประชาชนควรรับรู้ทั้งยังตอบสนองความต้องการด้วยการมีคอลัมน์ขบขันเพื่อนำเสนอเรื่องราวของนักการเมืองในแง่มุมที่ผู้อ่านสนใจอยากรู้ การขบขันถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยแพร่กระจายข่าวสารไปยังผู้คนในสังคม เพราะการขบขันนินทา

จะเป็นไปในลักษณะ “ปากต่อปาก” มีการเล่าสู่กันฟังในหมู่คนรู้จัก คนใกล้ชิด ขยายการรับรู้ออกไปอย่างรวดเร็ว การสนทนารูปแบบที่ไม่เป็นทางการซุบซิบ เป็นการสนทนาที่มีรสชาติ บางครั้งอาจมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง ผู้ร่วมสนทนา มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ที่ตกเป็นเป้าของการซุบซิบ ทำให้ได้รู้เรื่องราวของคนที่เรารู้จักและคนที่อยากรู้จัก ดังนั้น หากใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร จึงอาจไม่เป็นเรื่องส่วนตัวเสียแล้วในสังคมปัจจุบัน ณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2549) กล่าวว่า มีคนจำนวนมากไม่น้อยที่มีความรู้สึกทางลบต่อคำว่า “ซุบซิบ” แต่นักมานุษยวิทยากลับชี้ให้เราเห็นว่า แท้ที่จริงแล้วทุกคนล้วนเคยร่วมวงซุบซิบกันทั้งนั้น บางคนชอบเล่าเรื่องซุบซิบ ในขณะที่บางคนชอบฟังเรื่องซุบซิบ การใช้ภาษาเพื่อการซุบซิบก็น่าสนใจไม่น้อยไปกว่าการใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสารอื่น ๆ

พื้นที่บนหน้าหนังสือพิมพ์มีคอลัมน์ที่เรียกว่าเป็นสิ่งดึงดูดใจผู้อ่านสนองต่อความต้องการสำหรับผู้ที่มีความใฝ่รู้เรื่องราวของคนดังในแต่ละวงการ นั่นก็คือ คอลัมน์ซุบซิบ (Gossip Columns) เป็นคอลัมน์ที่มีการล้อมกรอบชัดเจน ชื่อคอลัมน์วางเด่น มองเห็นง่าย กระจายข้อมูลของบุคคลที่สาธารณชนจับตามอง ทั้งบุคคลในแวดวงการเมือง บันเทิง กีฬา อีกทั้งบรรดาผู้มีชื่อเสียงเด่นของคอลัมน์ประเภทนี้อยู่ตรงที่ทำให้ผู้อ่านได้ทราบสิ่งที่ไม่ปรากฏในข่าว คอลัมน์ซุบซิบจึงเป็นมากกว่าข่าว เป็นสีสันที่สำคัญของหนังสือพิมพ์ ผู้ที่ตกเป็นเป้าของการซุบซิบของคนในสังคมส่วนใหญ่ คือเหล่าบรรดานักการเมือง ประกอบกับหนังสือพิมพ์มักแสดงความคิดเห็นทางสังคมและการเมือง มากกว่าการแสดงความคิดเห็นในด้านอื่น จึงส่งผลให้ปัจจุบันหนังสือพิมพ์รายวันของไทยให้ความสนใจ มีพื้นที่สำหรับคอลัมน์ซุบซิบการเมืองหลากหลายคอลัมน์ถือเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า คอลัมน์ซุบซิบที่นำเสนอเรื่องของนักการเมืองได้รับความสนใจจากคอการเมืองอย่างมาก หนังสือพิมพ์รายวันฉบับต่าง ๆ มีคอลัมน์ซุบซิบการเมืองที่มีลีลาการเขียนเป็นเอกลักษณ์ ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐมี

คอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีคอลัมน์ “ก๊อชชิบการเมือง” เป็นต้น

คอลัมน์ชูปชิบการเมืองมีการนำเสนอความเคลื่อนไหวของบุคคลสำคัญ ๆ ทางการเมืองและเรื่องราวเบื้องหลังที่มักจะไม่ปรากฏในข่าวประจำวัน รวมถึงไม่เคยเปิดเผยที่ใดมาก่อน จึงทำให้คอลัมน์ชูปชิบการเมืองกลายเป็นคอลัมน์ที่สามารถตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี หากพิจารณาอย่างละเอียดจะพบว่าปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้คอลัมน์ชูปชิบการเมืองได้รับความนิยมและความสนใจจากผู้อ่านนั้นมาจากเนื้อหาและองค์ประกอบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว (รัชดา ลาภใหญ่, 2544) คอลัมน์ชูปชิบการเมือง นอกจากสนองความอยากรู้อยากเห็นแล้ว ผู้อ่านยังได้รับทราบความคิด ความเห็นของผู้เขียนที่สื่อสารผ่านภาษาและเนื้อหา ดังนั้นแล้วถ้อยคำหรือประโยคต่าง ๆ ที่ถ่ายทอดย่อมมีความหมาย มีวัตถุประสงค์บางอย่างในทางการเมืองแฝงไว้ซึ่งทัศนคติของผู้เขียนคอลัมน์ นั่นคือ นักข่าวการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่มีโอกาสใกล้ชิดกับเหตุการณ์ทางการเมือง รับรู้โดยตรงและส่งต่อข่าวสาร เผยแพร่ออกสู่สาธารณชน ผู้อ่านจึงอาจทราบได้ว่าผู้เขียนรู้สึกอย่างไรกับนักการเมืองหรือพรรคการเมืองใดจากการอ่านคอลัมน์ชูปชิบ

คอลัมน์ชูปชิบทำหน้าที่ติดตามความเป็นไปของนักการเมือง ยิ่งสถานการณ์บ้านเมืองร้อนระอุ ข้อเขียนชูปชิบก็ยิ่งเข้มข้น คอลัมน์หนึ่ง ซึ่งทันสมัยไวต่อเหตุการณ์ เกาะติดความเคลื่อนไหวทางการเมืองไทย นำเสนอเรื่องราวที่ประชาชนอยากรู้และควรรู้อยู่คู่หน้าข่าวการเมืองมีชื่อว่า คอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” วางมุมขวaban เป็นคอลัมน์ที่สร้างสีสันให้กับข่าวการเมืองหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ คอลัมน์นี้หยิบยกเอาเรื่องของนักการเมืองระดับชาติ ไม่ว่าจะ เป็น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี บุคคลในคณะรัฐบาล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่บางเรื่องไม่สามารถหาอ่านได้จากข่าวการเมืองหรือการวิเคราะห์ข่าวการเมืองมาแล้วผู้อ่านทำให้ได้เห็นอีกแง่มุมหนึ่งของบรรดานักการเมือง หากเปรียบคอลัมน์ชูปชิบเป็น

อาหาร ผู้เขียนคอลัมน์คงจะเปรียบได้กับพ่อครัวที่คอยปรุงแต่งอาหารนั้นให้หอมหวานชวนลิ้มรส คอลัมน์ซุบซิบจะน่าอ่านเพียงใดต้องอาศัยลีลาการเขียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดเรื่องราวซุบซิบและสื่อความนึกคิดของผู้ส่งสาร ถ้อยคำเฉียบขาด ความคิดเฉียบคม ชวนติดตามอ่าน ข้อเขียนน่าสนใจแฝงการเสียดสี หยอกล้อ ประชดประชันหรือแสดงอารมณ์ขัน ต้องทำให้ผู้อ่านเห็นจริง

ภาษาที่ใช้ในการเขียนคอลัมน์ เป็นตัวกลางที่ทำให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวของนักการเมือง คอลัมน์น่าได้ด้วยภาษา ภาษาทำหน้าที่อธิบายขยายความคิด สื่อความหมาย บรรยายเนื้อหา นำพาผู้อ่านไปสู่ความเข้าใจ และพึงพอใจที่จะรับสาร ติดตามอ่านคอลัมน์อย่างไม่รู้เบื่อ ส่วนภาษาที่ใช้สื่อสารผ่านสื่อมวลชน การสื่อสารในลักษณะนี้มีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ข้อจำกัดในเรื่องเวลาจัดทำ เรื่องเวลาที่จะเผยแพร่ข้อมูล การดึงดูดความสนใจของผู้รับสาร เหล่านี้ล้วนมีผลทำให้ภาษาสื่อมวลชนมีลักษณะเฉพาะ (สิริวรรณ นันทจินทุล, 2546)

ผู้วิจัยพบว่าคอลัมน์ซุบซิบการเมืองมีการใช้ภาษาและวิธีการเขียนที่น่าสนใจ โครงสร้างของการนำเสนอปริศนาข่าวการเมืองในคอลัมน์ประเภทนี้มีลักษณะเฉพาะ ผู้เขียนได้แสดงความคิดเห็นต่อตัวนักการเมือง ต่อสถาบันทางการเมือง รวมทั้งสถานการณ์ทางการเมือง บางครั้งคอลัมน์มีการนำเสนอข่าวซุบซิบให้ข้อมูลที่มากกว่าการรายงานข่าวการเมืองโดยตรง มีการแสดงนัยทางการเมืองบางประการให้ผู้อ่านได้ทราบ ผู้เขียนคอลัมน์เลือกใช้คำที่มีความหมายแฝง ไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมา มีการเขียนเพื่อสื่อความหมาย นำเสนอความคิดเห็นผ่านเนื้อหา ในเชิงล้อเลียน เสียดสีที่น่าสนใจศึกษา ยิ่ง เนื้อหาของคอลัมน์เทียบเท่าหน้า 3 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นเรื่องราวของนักการเมืองที่ได้รับความสนใจจากผู้อ่าน เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ข้อมูลบางอย่างทางการเมือง มีสาระควบคู่ไปกับความบันเทิง สามารถสนองความต้องการของผู้อ่านที่ใครรู้เรื่องนักการเมืองได้เป็นอย่างดี ดังตัวอย่างคอลัมน์เทียบเท่าหน้า 3

พี่น้อง 3 ป. ใคร ๆ ก็รู้ต่างมีความสามารถ โดดตามกันมาตั้งแต่

“ลุงป้อม” พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกฯ “ลุงป๊อก” พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รมว.มหาดไทย และ “ลุงตู” พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกฯและ รมว.กลาโหม ได้เป็น ผบ.ทบ.กันทุกคน แต่เรื่องความจำนี่ ต้องยกให้ “ลุงป้อม” เพราะเป็นที่เลื่องลือ

“ลุงตู” เป็นคนชอบจด “ลุงป๊อก” เป็นคนชอบอ่าน แต่สำหรับ “ลุงป้อม” ออกปากเอง “ไม่ต้องจด ไม่ต้องอ่าน เพราะทุกอย่างอยู่ในหัว” ไม่ใช่แค่เรื่องความจำที่เลื่องลือ อีกเรื่องคือฝีมือทำกับข้าวที่เด็ดสุดคือ กุ้งผัดกระเทียม ข้าวผัด และผัดซีอิ้ว ที่คนเคยลืมนอกไม่แพ้เซฟมิชลิน

ก่อนหน้านี้เข้าครัวปรุงอาหารให้คนอื่นได้ชิมเป็นประจำ ขนาดบางวัน “ลุงตู” ต้องยกหูถามว่าวางหรือเปล่า ช่วยทำผัดซีอิ้วให้กินหน่อย ถ้าฝีมือไม่ร่อยจริงคงไม่ขอร้องกันขนาดนี้ แบบนี้เรียกว่าเจ๋งจริง ๆ !!! (เจ๋งจริง ๆ, 25 ธ.ค. 2564)

จากตัวอย่างเป็นการนำเสนอเรื่องราวของนักการเมืองที่ไม่ใช่ข่าวการเมืองโดยตรง เป็นการเปิดเผยอีกแง่มุมหนึ่งของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่ประชาชนทั่วไปอาจไม่ทราบมาก่อน ภาษาที่ใช้อยู่ระดับกันเอง มีการใช้อักษรย่อและชื่อเล่น เนื้อหาไม่หนักและชวนให้อ่าน

ด้านโครงสร้างปริจเฉท Brown and Yule (1983) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปริจเฉท (discourse) เป็นการวิเคราะห์ ภาษาในบริบทการใช้ภาษา เราไม่สามารถศึกษาภาษาโดยปราศจากการศึกษาจุดประสงค์หรือหน้าที่ของรูปภาษาที่ถูกนำมาใช้ในกิจกรรมทางสังคม โครงสร้างปริจเฉทของคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” พบว่า มีการเปิดเรื่องโดยนำประเด็นของข่าว หรือใจความสำคัญของข่าวมาเขียนเพื่อสร้างความสนใจให้ผู้อ่านได้จุดใจคิดในประเด็นที่นำเสนอ เช่น การเปิดเรื่องแบบจุดประเด็นเพื่อเรียกร้องความสนใจ ดังตัวอย่าง

แค่แว่วเสียงปี่กลอง นักการเมืองก็ขยับเตรียมเลือกตั้งทั้งสนามเล็กสนามใหญ่ (“คู่หูรุ่นใหม่”, 11 ธ.ค. 2564)

จากตัวอย่างเปิดเผยให้เห็นใจความสำคัญของเรื่อง ทั้งยังกระตุ้นให้ผู้

อ่านเกิดความใคร่รู้ที่จะติดตามอ่านต่อไปจนจบ

ผู้วิจัยจึงสนใจวิเคราะห์โครงสร้างของการนำเสนอปริเฉทข่าว การเมืองในคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และศึกษากลวิธีทาง ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวการเมืองและเรื่องราวของนักการเมือง ว่าผู้เขียนมี วิธีการเขียนถ่ายทอดเนื้อหาและการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายอย่างไร วิเคราะห์ความหมายของภาษาว่ามีการสื่อความหมายโดยตรงหรือสื่อความ หมายโดยนัยอย่างไรบ้าง มีลักษณะการนำเสนอความคิดเห็นในเนื้อหาเป็น อย่างไร ตัวความหมายอะไรที่แฝงเร้นอยู่ในเนื้อหา ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การเข้าใจ ความหมายภายใต้บริบทที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผลการศึกษจะทำให้เกิดความเข้าใจ ปริเฉทคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ทราบถึงวิธีการเขียนอันจะนำไปสู่การ ตีความของผู้อ่าน มีความรู้เกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาในการนำเสนอข่าวการเมือง รวมทั้งได้รับทราบสาระหรือข้อมูลทางการเมืองที่ปรากฏในรูปแบบของข่าว ชุบชีบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของการนำเสนอปริเฉทข่าวการเมืองในคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
2. เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวการเมืองในคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปริเฉทคอลัมน์ชุบชีบการเมือง“เทียบท่าหน้า 3” หมายถึง การนำเสนอ ในรูปของข้อเขียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง มีความยาวจำกัดอยู่ในพื้นที่เฉพาะ โครงสร้างการนำเสนอคอลัมน์ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง ส่วนเปิดเรื่อง ส่วนเนื้อหา และส่วนปิดเรื่อง

2. กลวิธีการใช้ภาษา หมายถึง วิธีการเลือกใช้ภาษาในการนำเสนอข่าว การเมืองคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ได้แก่ ด้านการใช้คำ การใช้โวหารภาพพจน์ และการใช้สำนวนไทย รวมถึงการสื่อความหมายและปริบททางการเมือง

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

กรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาคั้งนี้ประกอบด้วย 3 แนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดปริจเฉท (discourse) ของ Brown and Yule (1983) เพียร์ศรี วงศ์วิภาณนท์ (2530) และณัฐพร พานโพธิ์ทอง (2556)
2. แนวคิดกลวิธีการใช้ภาษา ของนวรรธม พันธุ์เมธา (2527) กาญจนา แก้วเทพ (2547) วิภา กงกะนันท์ (2533) และวารุณี พลบูรณ์ (2550)
3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการเขียนคอลัมน์ซุบซิบการเมือง ของมาลี บุญศิริพันธ์ (2529) และปราณี สุรสิทธิ์ (2541)

วิธีการศึกษา

1. การศึกษาและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ปริจเฉทคอลัมน์ซุบซิบการเมือง “เทียบท่าหน้า 3” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลในการศึกษา 2 แหล่ง ดังนี้

1.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยเก็บรวมข้อมูลจากคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งตีพิมพ์ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2564 จนถึงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2564 เป็นระยะเวลา 1 ปี จำนวน 170 ฉบับ ข้อมูลที่นำมาใช้ศึกษาได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หนังสือ บทความ เอกสาร งานวิจัยที่

เกี่ยวข้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์การเขียนคอลัมน์และคอลัมน์ซุบซิบการเมือง การวิเคราะห์ปริศนา กลวิธีการใช้ภาษา การวิเคราะห์เนื้อหา ตลอดจนศึกษาติดตามปริบททางการเมืองไทยปัจจุบัน

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 วิเคราะห์โครงสร้างของการนำเสนอปริศนาข่าวการเมือง โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การนำเสนอเนื้อเรื่อง และการปิดเรื่อง

2.2 วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวการเมือง คอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ด้านการใช้คำ การใช้โวหาร ภาพพจน์ และการใช้สำนวนไทย รวมถึงการสื่อความหมายและปริบททางการเมือง

3. สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ สรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ อภิปรายผลประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการศึกษาที่อาจดำเนินการต่อจากงานนี้

ผลการศึกษา

1. โครงสร้างของการนำเสนอปริศนาข่าวการเมืองคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ผลการศึกษาโครงสร้างของการนำเสนอปริศนาข่าวการเมืองในคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) ชื่อเรื่อง 2) ส่วนเปิดเรื่อง 3) ส่วนเนื้อหา และ 4) ส่วนปิดเรื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การตั้งชื่อเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องเป็นการแสดงความสามารถของผู้เขียนในการขมวดความคิด ส่วนใหญ่เป็นการตั้งชื่อด้วยถ้อยคำที่กะทัดรัด กระชับความ

สัมพันธ์กับเรื่อง บ่งบอกขอบข่ายและเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องมีจุดเด่นและมีความน่าสนใจชวนให้ติดตามอ่าน คอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” พบการตั้งชื่อเรื่อง 8 ลักษณะ ได้แก่ 1) ความสำคัญของเรื่อง 2) แบบตรงตัว 3) ไร้ความสนใจ 4) สอดคล้องกับบทสรุป 5) สอดคล้องกับบทนำ 6) การตั้งคำถาม 7) ตามบริบททางการสังคมและเมือง 8) การเตือน ดังนี้

1.1.1 ตั้งชื่อตามความสำคัญของเรื่อง

การตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้ เป็นการตั้งชื่อตามจุดมุ่งหมาย ปัญหา เหตุการณ์ และสาระของเรื่องจากการศึกษาคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” พบว่าผู้เขียนใช้วิธีการตั้งชื่อตามความสำคัญของเรื่องเป็นจำนวนมากที่สุด

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “ใส่ใจ” (16 ก.พ. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “ใส่ใจ” เป็นการตั้งชื่อตามความสำคัญของเรื่อง เพราะสาระสำคัญของเรื่องกล่าวถึง ความเอาใจใส่ของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มีต่อทัศนียภาพของทำเนียบรัฐบาล เห็นได้จากการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ซ่อมแซมอาคารสถานที่ ปรับปรุงทาสีศาลพระภูมิ ศาลตายาย ติดตั้งไฟและทำความสะอาดเพื่อความเป็นสิริมงคล

1.1.2 ตั้งชื่อเรื่องแบบตรงตัว

การตั้งชื่อเรื่องในลักษณะนี้คือ การเขียนเรื่องใดก็จะใช้ชื่อนั้นๆ ตรงไปตรงมาตามเนื้อหาของเรื่อง

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “ไม่ท้อ” (10 ก.ย. 2564)

การตั้งชื่อเรื่องแบบตรงตัว “ไม่ท้อ” มาจากเนื้อหาของเรื่องซึ่งมีการอ้างถึงบทสนทนา “แต่เจ้าตัวยังหนักแน่นไม่หวั่นไหว บอกคนใกล้ชิดไม่เสียใจ ไม่ท้อใจ ขอลุยงานต่อทันที” กล่าวถึงการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกฯ

และรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลซึ่ง นายสุชาติ ชมกลิ่น ได้รับคะแนนไว้วางใจอยู่ในอันดับรั้งท้าย แต่ยังมีกำลังใจปฏิบัติหน้าที่ต่อไป แสดงให้เห็นว่าไม่ท้อใจและขอใช้ผลงานเป็นเครื่องพิสูจน์ เป็นการนำคำสำคัญมาสื่อความหมายแบบตรงตัวผ่านชื่อเรื่อง

1.1.3 ตั้งชื่อเรื่องแบบเร้าความสนใจ

การตั้งชื่อเรื่องแบบเร้าความสนใจ ภาษาที่ใช้มีความดึงดูดใจและโดดเด่น ชวนสงสัย ใครติดตามอ่าน เกิดความสะดุดตา สะดุดใจผู้อ่าน

ตัวอย่าง

ผักซีโควิด (19 ส.ค. 2564)

ชื่อเรื่อง “ผักซีโควิด” เป็นการตั้งชื่อเรื่องแบบเร้าความสนใจ มากจากการประสมคำ ได้แก่คำว่า “ผักซี” และ “โควิด” กลายเป็น “ผักซีโควิด” มีที่มาจากสำนวน “ผักซีโรยหน้า” หมายถึง การทำความดีเพียงผิวเผินเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเห็นเฉพาะหน้าเท่านั้น เนื้อหากล่าวถึงมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในรัฐสภาแต่การปฏิบัติจริงไม่ได้มีการคัดกรองด้วยการตรวจ ATK อย่างเข้มงวด ผู้ที่ไม่ได้ตรวจคัดกรองก็สามารถเข้าออกในอาคารรัฐสภาได้ ผู้เขียนจึงเสียดสีว่าการนำเสนอข่าวขัดแย้งกับความเป็นจริง

1.1.4 ตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับบทสรุป

คือวิธีการตั้งชื่อเรื่องที่สอดคล้องกับสาระสำคัญที่ปรากฏในบทสรุปหรือการปิดเรื่อง จากการศึกษาการตั้งชื่อเรื่องที่สอดคล้องกับบทสรุปมีหลายเรื่อง

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “ผ่านไปด้วยกัน” (20 เม.ย. 2564)

ชื่อเรื่องสอดคล้องกับการปิดเรื่องที่ว่า “ไม่มีปิดบริการ แจ้งขอมาไปบริการทันทีสมกับคำว่า “สู้โควิด-19” เราจะผ่านไปด้วยกัน!!!”

1.1.5 ตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับบทนำ

คือ การสรุปประเด็นหลักที่ปรากฏในบทนำหรือ การเปิดเรื่องมาใช้ตั้งเป็นชื่อเรื่อง

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “ไม่มีโปร” (18 มิ.ย. 2564)

ชื่อเรื่องสอดคล้องกับการเปิดเรื่องที่ว่า “ย้ายค่าย แต่ไม่ได้โปรมอชันเสริม “อดีต ส.ว.จอมร้อง” เรื่องไกร ลีกิจวัฒน์ะ เจ้าตัวเปิดเผยถึงการไปร่วมงานกับพรรคพลังประชารัฐ ว่ามันเกิดขึ้นแบบงง ๆ ไม่รู้เนื้อรู้ตัว”

1.1.6 การตั้งชื่อเรื่องโดยการตั้งคำถาม

การตั้งชื่อเรื่องแบบใช้คำถามนี้เป็นการท้าทายผู้อ่านอยู่ในที่ ผู้อ่านเห็นชื่อเรื่องแล้วก็มักจะให้ความสนใจมากเป็นพิเศษเช่นกัน ทั้งนี้เพราะคำถามยิ่งท้าทายมากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นการยั่วยู่ให้ผู้อ่านอยากอ่านมากขึ้นเท่านั้น

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “กล้าหรือไม่” (2 มิ.ค. 2564)

การตั้งชื่อเรื่องดังกล่าวมาจากเนื้อหาของเรื่องที่กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของผู้นำประเทศกับการผลักดันโครงการด้านนวัตกรรม ผู้เขียนตั้งคำถามว่า ผู้นำประเทศกล้าแค่ไหน!!! ที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศจากหน้ามือเป็นหลังมือที่จะสนับสนุนนวัตกรรมสุดล้ำยุคที่คนไทยคิดนอกกรอบ

1.1.7 ตั้งชื่อเรื่องตามบริบททางการสังคมและเมือง

เนื่องจากคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” เป็นคอลัมน์ ชูบชิบการเมือง ดังนั้นจึงมีบริบททางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นการบอกผู้อ่านให้ทราบโดยตรงว่าเป็นเรื่องของการเมือง

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “ห่วงการตัดก” (28 ม.ค. 2564)

การตั้งชื่อเรื่อง “ห่วงการ์ดตก” เป็นการใช้คำที่เข้ากับบริบท ณ ช่วงเวลานั้น ซึ่งผู้ติดเชื่อโควิด-19 ในประเทศไทยพุ่งเกินหลักพันต่อวัน ซึ่งนายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร สั่งคุมเข้มโดยเฉพาะห้องประชุมรัฐสภา แต่อย่างไรก็ตามก็เป็นห่วงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคนทีการ์ดตก ไม่ใช่แค่สมาชิก ระหว่างการประชุมสภา ซึ่งเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีของประชาชน คำว่า “การ์ดตก” เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อรณรงค์ให้ประชาชนระมัดระวัง ไม่ประมาทกับการระบาดของโควิด-19

1.1.8 การตั้งชื่อเรื่องโดยการเตือน

การใช้คำเตือนในลักษณะเป็นนัย ๆ ในเรื่องการกระทำ หรือคำพูดของบุคคล เป็นการเตือนลักษณะที่เล่นทีจริง ทำให้ผู้อ่านอยากทราบรายละเอียดของเนื้อหาว่าเตือนบุคคลใด และเตือนในเรื่องอะไร

ตัวอย่าง

ชื่อเรื่อง “อย่าดูตาย” (6 ส.ค. 2564)

การตั้งชื่อเรื่องดังกล่าวเป็นการตั้งชื่อเรื่องแบบให้ข้อคิดโดยการเตือน ดังประโยคสรุปช่วงท้ายที่ว่า “อย่ามองข้ามเรื่องปากท้อง ถ้าชาวสวน มังคุดเคลื่อนไหวซ้ารอยชาวสวนยางร่วมมือปล้ผู้นำ รัฐบาลมีหนวแน่!!!” กล่าวถึงปรากฏการณ์มังคุดได้ราคาตกต่ำ เนื่องจากมังคุดล้นตลาดส่งออกลดลง ทั้งยังซ้ำเติมด้วยมาตรการคุมเข้มโควิด-19 ของต่างประเทศ แถมยังล๊อคดาว์น จังหวัด พ่อค้าไม่กล้าเสี่ยงซื้อ เพราะไม่มีตลาดรองรับ โดยผู้เขียนต้องการเตือน รัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องว่า หากไม่เร่งแก้ไขปัญหาชาวสวนมังคุดอาจจะเคลื่อนไหว ซบไล้รัฐบาล

1.2 การเปิดเรื่อง

การเปิดเรื่องมีความสำคัญในฐานะที่เป็นตัวนำความคิด เป็นการปูเข้าสู่เนื้อเรื่องต่อไป ทำหน้าที่สำคัญให้ผู้อ่านทราบว่า เรื่องที่จะกล่าวถึงเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร หรือผู้เขียนมีเจตนาทำให้อย่างไรต่อเรื่องดังกล่าว

เป็นการสร้างความสนใจให้ติดตามอ่าน ผลการศึกษาพบว่า มีการเปิดเรื่อง 5 ลักษณะ 5 ได้แก่ 1. จุดประเด็นเพื่อเรียกร้องความสนใจ 2. หยอกล้อ 3. นำถ้อยคำที่มีนัยลึกซึ้งเข้ามาแทรก 4. สรุปประเด็น 5. กระทบบความรู้สึก ดังนี้

1.2.1 การเปิดเรื่องแบบจุดประเด็นเพื่อเรียกร้องความสนใจ

เป็นการเปิดเรื่องโดยนำประเด็นของข่าว หรือใจความสำคัญของข่าวมาเขียนเพื่อสร้างความสนใจให้ผู้อ่านได้ถูกใจคิดในประเด็นที่น่าเสนอ ผู้เขียนมีการสื่อความหมายโดยตรงและการสื่อความหมายโดยนัย ใช้คำที่มีความหมายโดยตรง ชัดเจน เน้นเรื่องราว ส่วนคำที่มีความหมายโดยนัยมีการใช้เพื่อจุดประเด็น เผยใจความสำคัญของเรื่อง บางครั้งผู้เขียนเลือกใช้คำที่มีความหมายโดยนัย เพื่อสร้างสีสันต้องการให้ผู้อ่านตีความ

ตัวอย่าง

ปาดน้ำตาลาออกจากพรรคเพื่อไทย ฐานที่มั่นบัญชาการที่อยู่มานานตั้งแต่สมัยก่อตั้งพรรคไทยรักไทย “เจี๊หน้อย” คุณหญิงสุรารัตน์ เกยุราพันธุ์ ยิงอาลัยเจ็บปวดแต่ตอนนี้ได้ตั้งหลักปักพื้น สมองโล่งขึ้นเยอะ พุงเลยหลวมขึ้นมาหน่อย

(“ขอ 2 คำ”, 8 ม.ค. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “ขอ 2 คำ” ผู้เขียนเปิดประเด็นได้อย่างน่าสนใจใช้ภาษาแฝงไว้ด้วยอารมณ์ขันและหยอกล้อแบบที่เล่นที่จริง สร้างจินตนาการและช่วยสร้างความรู้สึกร่วม ได้แก่ “ปาดน้ำตาลาออก” “อาลัยเจ็บปวด” “ตั้งหลักปักพื้น” นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงการใช้คำคล้องจองเพื่อสร้างสีสันให้แก่เนื้อหาที่น่าเสนอ

1.2.2 การเปิดเรื่องแบบหยอกล้อ

เป็นการยั่วเย้าให้ผู้อ่านสนใจติดตามโดยการใช้ภาษาเบา ๆ เป็นเรื่องเล่าที่ไม่เครียด บางครั้งช่วยสร้างอารมณ์ขันแก่ผู้อ่าน

ผู้เขียนได้หยิบยกประเด็นเล็ก ๆ ของเรื่องมาเล่าเพื่อหยอกล้อนักการเมืองผู้ตกเป็นเป้าของการซุบซิบ ผู้เขียนนิยมใช้คำที่ความหมายโดยนัยมีเจตนาเพื่อหยอกล้อนักการเมืองผู้ตกเป็นข่าว

ตัวอย่าง

“4 กุมาร” ภาค 2 บทที่ไม่มีทหารเฒ่า 3 ป. ร่วมศึกไฟต์บังคับทำให้ศิษย์เอกในคาถาของ อาจารย์สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ต้องฝึกตบะ เพิ่มความแก่กล้าในเชิงยุทธ์ ต่อกรคู่ต่อสู้ทางการเมือง

(“รืดน้ำหนัก”, 17 ธ.ค. 2564)

ตัวอย่างนี้เป็นการเปิดเรื่องแบบหยอกล้อ มีเนื้อหาหยอกล้อนักการเมืองโดยนำเอาบุคลิกภาพและประสบการณ์ทางการเมืองของบุคคลนั้นมากล่าวถึง พร้อมทั้งเลือกใช้ชุดถ้อยคำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน ได้แก่ กุมาร ศึกไฟต์ บังคับ ศิษย์เอกในคาถา ฝึกตบะ เชิงยุทธ์ ต่อกรคู่ต่อสู้ เป็นกลุ่มคำที่เปรียบเทียบให้เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของการแข่งขัน แย่งชิงอำนาจ

1.2.3 การเปิดเรื่องแบบนำถ้อยคำที่มีนัยลึกซึ้ง

เข้ามาแทรก

เป็นการเปิดเรื่องแบบนำถ้อยคำที่มีความหมายนัยลึกซึ้งมาสอดแทรกในการเปิดเรื่องเพื่อช่วยเพิ่มอารมณ์ สร้างจินตนาการ และเผยจุดสำคัญของเรื่อง มีการใช้คำความหมายโดยนัย คำที่มีความหมายลึกซึ้งเป็นความหมายแฝงที่โยงให้คิด วิเคราะห์ความหมายภายใต้บริบททางการเมือง

ตัวอย่าง

พรรคประชาธิปไตยต้องเผชิญมรสุมการเมืองไม่ว่างเว้น เล็กบ้างใหญ่บ้าง ตามสถานการณ์

(“ฝ่ามรสุม”, 10 ธ.ค. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “ฝ่ามรสุม” ผู้เขียนนำเสนอเรื่องของพรรคการเมืองเก่าแก่ของประเทศไทยอย่างพรรคประชาธิปไตย เป็นการเปิดเรื่องโดยนำถ้อยคำ

ที่มีนัยลึกซึ้งเข้ามาแทรก คำว่า “มรสุมการเมือง” สื่อความหมายเชิงลบแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ของพรรคการเมืองดังกล่าวกำลังประสบปัญหา

1.2.4 การเปิดเรื่องแบบสรุปประเด็น

เป็นการสรุปสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของข่าว พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นเชิงวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องนั้น ๆ โดยทั่วไปเป็นการเขียนด้วยการตอบคำถามในลักษณะ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม และอย่างไร การเปิดเรื่องลักษณะนี้ผู้เขียนเน้นการใช้คำที่มีความหมายโดยตรง กล่าวเปิดเรื่องอย่างตรงไปตรงมา สื่อความชัดเจน

ตัวอย่าง

“เสียบิล” อิศระ เสรีวัฒนวุฒิ ส.ส.บัญชีรายชื่อ ปชป. บอกช่วงนี้ ลูกชายหัวแก้วหัวแหวน 2 คน กำลังชนตามวัยที่กำลังเรียนรู้โลกกว้าง

(“วัยชน”, 18 ธ.ค. 2564)

ตัวอย่างการเปิดเรื่องดังกล่าวจะได้ทราบเนื้อหาของเรื่องได้ทันทีว่า กล่าวถึงนักการเมืองและลูกชายที่อยู่ในช่วงวัยชน มีเนื้อหาของการซุบซิบเรื่องราวส่วนตัวของนักการเมืองซึ่งไม่ได้นำเสนอหรือรายงานอย่างจริงจัง เป็นเพียงการบอกเล่าชีวิตมุมหนึ่งของนักการเมืองที่ประชาชนอาจไม่เคยทราบมาก่อน

1.2.5 การเปิดเรื่องแบบกระทบความรู้สึก

เป็นการใช้ภาษากระทบความรู้สึกของผู้อ่านอย่างรุนแรงหรือสร้างอารมณ์ความรู้สึกบางอย่าง การเปิดเรื่องแบบกระทบความรู้สึก ผู้เขียนใช้คำที่มีความหมายโดยนัยเพื่อกระทบใจ ปลุกเร้าความรู้สึกด้วยถ้อยคำ

ตัวอย่าง

โครงสร้างการเมืองไทยซับซ้อนซ่อนเงื่อน เกินกำลังกว่าที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจะไขว่พาเวอร์แก๊ตได้สะเด็ดน้ำ เพราะปรากฏการณ์ไหลบ่าปะทะกันระหว่าง “วัฒนธรรมเก่า กับวัฒนธรรมใหม่” เดินทางเป็นคู่ขนาน

(“ตะลอนทัวร์”, 26 มี.ค. 2564)

ตัวอย่างการเปิดเรื่องจากเรื่อง “ตะลอนทัวร์” เป็นการเปิดเรื่องแบบ กระทบความรู้สึกชวนให้คล้อยตามกับข้อเขียนและเห็นภาพโครงสร้างของ การเมืองไทยที่มีความสลับซับซ้อน ประกอบไปด้วยกลุ่มคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ที่มี วัฒนธรรมที่แตกต่างกันจนยากที่จะผสมรวมเป็นหนึ่งเดียวกันได้

1.3 การนำเสนอเนื้อเรื่อง

เป็นส่วนโครงสร้างเรื่องการเขียนที่เชื่อมโยงความสนใจของผู้ อ่านจากการเปิดเรื่อง ถึงการมุ่งสู่ประเด็นหรือเรื่องราวที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ เพื่อแสดงข้อเท็จจริง ความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ของผู้เขียนที่มี อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผลการศึกษาพบว่า ผู้เขียนมีการนำเสนอเนื้อเรื่อง 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) เสริมเกร็ดที่น่าสนใจ 2) พรรณนารายละเอียด 3) อ่างคำพูด 4) บรรยายเหตุการณ์ ดังนี้

1.3.1 การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบเสริมเกร็ดที่น่าสนใจ

เป็นเสมือนการเติมซุรสให้แก่งานเขียนทำให้เนื้อ เรื่องน่าสนใจบอกเล่าเรื่องราวของนักการเมืองที่ไม่สามารถหาอ่านได้จากการ รายงานข่าว ผู้เขียนกล่าวถึง กิริยาอาการ รวมทั้งพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักการเมือง ที่ทำให้อ่านแล้วเกิดอารมณ์ความรู้สึกบางอย่าง การนำเสนอเนื้อเรื่องวิธีนี้ มีทั้ง การที่ผู้เขียน ใช้ภาษาสื่อความหมายโดยนัยและโดยตรง หากเป็นเรื่องราวข่าว การเมือง อย่างเรื่อง ผู้สมัคร ส.ส. ของพรรคการเมืองต่าง ๆ การปราศรัยหา เสียง สถานการณ์โควิด-19 โดยมากผู้เขียนมักใช้คำความหมายโดยนัย ที่มี บริบททางการเมืองในขณะนั้นเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่หากเป็นเรื่องราวชีวิตของ นักการเมืองผู้เขียนจะใช้การสื่อความหมายโดยตรงเพราะเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย พบว่าผู้เขียนได้นำเสนอเนื้อเรื่องวิธีนี้มากที่สุด ด้วยลักษณะที่เป็นคอลัมน์ซุบซิบ ผู้เขียนจึงได้หยิบยกเอาเรื่องราว เกร็ดเล็กเกร็ดน้อยที่น่าสนใจของนักการเมือง มาเขียนถึง

ตัวอย่าง

“เดอะจ๊อบ” สามารถ เจนชัยจิตรวนิช ผู้ช่วย รมต.ยุติธรรม กลายเป็น คนใกล้ชิดหน้าใหม่ป้ายแดงของ “บิ๊กป้อม” พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกฯ และหัวหน้าพรรคพลังประชารัฐไปแล้วนับตั้งแต่เข้าอวยพรเนื่องในวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 75 ปี “บิ๊กป้อม” เมื่อเดือนสิงหาคม ที่มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด ถนนวิภาวดีรังสิตแม่บรรยากาตวันนั้นจะคลาคล่ำไปด้วยรัฐมนตรี นักการเมือง ทหาร คนสนิทชิดเชื้อ ตบเท้าเข้าไปร่วมอวยพร “บิ๊กป้อม” กันเป็นจำนวนมาก แต่สิ่งที่ทำให้ “เดอะจ๊อบ” เป็นที่รู้จักมากกว่าใคร คือภาพวาดภาพหนึ่งที่ตั้งอยู่ภายในงานวันนั้น เป็นภาพ พล.อ.ประวิตรนั่งสูบไปป์ โดยมี “เดอะจ๊อบ” นั่งย่อตัวอยู่ข้าง ๆ นักข่าวสายทหารชื่อดังอย่าง “วาสนา นาน่วม” ยังอดไม่ได้ต้องถ่ายภาพโพสต์ลงเฟซบุ๊กส่วนตัว ระบุพร้อมแคปชั่น มุมซิล ๆ ของลุงป้อม “จ๊อบ สามารถ” มือขวา “สมศักดิ์ เทพสุทิน” กลายเป็นคนใกล้ชิดหน้าใหม่ ทำให้ “ลุงป้อม” หัวเราะได้ตลอด!!!

ออ(“หน้าใหม่”, 6 ม.ค. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “หน้าใหม่” ผู้เขียนนำเสนอเนื้อเรื่องแบบเสริมเกร็ดที่ น่าสนใจ กล่าวถึงบรรยากาศการรวมตัวของรัฐมนตรี ณ มูลนิธิอนุรักษ์ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด ซึ่งเป็นที่พักของ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกฯ และหัวหน้าพรรคพลังประชารัฐ โดยเล่าถึงภาพวาดของ พล.อ.ประวิตรนั่งสูบไปป์ โดยมี นายสมศักดิ์ เทพสุทินนั่งย่อตัวอยู่ข้าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความใกล้ชิดสนิทสนมกันของนักการเมือง

1.3.2 การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบพรรณนารายละเอียด

ผู้เขียนต้องการทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพ สร้างอารมณ์ความรู้สึกร่วมไปด้วย อีกทั้งยังมีการรายงานอย่างครบถ้วนและมีการร้อยเรียงการใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างครบถ้วนเข้าใจเป็นอย่างดี ประหนึ่งว่าผู้อ่านได้ประสบพบเห็นด้วยตนเอง ผู้เขียนใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายโดยนัย

เพื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ทางการเมือง นักการเมืองโดยเสียงไม่เอ่ยถึงชื่อ สำหรับเรื่องราวที่พรรณนามักเป็นการใช้คำที่มีความหมายโดยตรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเด็นที่กล่าวถึง พบว่าผู้เขียนได้นำเสนอเนื้อเรื่องแบบพรรณนารายละเอียดดังเช่น

ตัวอย่าง

โควิดทะลวงไส้ รัฐมนตรี เศรษฐี ไฮโซ ดารา ไม่รอดเป็นเหยื่อ แต่ที่น่ากลัวกว่าเชื้อไวรัสสมรณะ ก็คืออาการปกปิด “ไทม์ไลน์” อันตรายกว่าโควิด อารมณ์ผวาคนทางบ้านรู้ความลับ แต่สำหรับ “จอมยุทธ์กวาง” สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ อดีตรองนายกฯ เป็นอดีตทีมเศรษฐกิจไม่ได้อยู่ในข่าย ครม.ชุดปัจจุบัน ที่สำคัญ ไทม์ไลน์ “ไม่มีหมกเม็ด” จากคิว “เซ็กอิน” รายงานตัวกับเพื่อนทางไลน์เป็นระยะพร้อมภาพถ่ายประกอบเป็นนัยชวนให้อิจฉา ล่าสุดเจ้าตัวพาครอบครัวไปทัวร์พักผ่อน ถือโอกาสโปรโมตเส้นทางท่องเที่ยวสุดโปรด ภาคใต้ตอนบนเรื่อยไปถึงฝั่งตะวันตกไล่ตั้งแต่ “ดอยตุง” วิถีหลักล้านที่ จ.ชุมพร เลาะไปทะเลเมืองระนองนอกจากเปิบอาหารทะเลสุดอร่อย “จอมยุทธ์กวาง” ยังแวะร้านโปรด “ฮั่นหยกหย่วน” ตันตำรับ “ซาลาเปาทับหลี” ชั้นอาสาเป็น “นายแบบ” โฉวเปิดผ้านั่งซาลาเปา ขนمجีบ ยืนขายหน้าร้านเที่ยวไป ซิมไป ไทม์ไลน์ปลอดภัย เพราะอยู่กับมาตามตลอด!!!

(“ไทม์ไลน์ใส”, 9 เม.ย. 2564)

จากตัวอย่างเป็นการนำเสนอเนื้อเรื่องแบบพรรณนารายละเอียด กล่าวถึง ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ ที่เปิดเผยไทม์ไลน์ให้ผู้คนได้รับทราบ โดยกิจกรรมที่พรรณนาคือ การพาครอบครัวไปเที่ยวพักผ่อน เส้นทางท่องเที่ยวได้แก่ ภาคใต้ตอนบนจนถึงฝั่งตะวันตก แวะชิมอาหารทะเล ตลอดจนร้านขนมจีบซาลาเปา ทั้งนี้ผู้เขียนยังได้กล่าวถึงไทม์ไลน์ที่ปลอดภัยของดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์ เนื่องจากอยู่กับภรรยาตลอดเวลา ถ้อยคำที่ใช้ในการพรรณนาเป็นคำที่มีความหมายตรงไปตรงมาแต่สามารถแสดงให้เห็นถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่าง

ชัดเจนเป็นลำดับ

1.3.3 การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบอ้างคำพูด

เป็นการทำให้เนื้อเรื่องมีชีวิตชีวา ไม่น่าเบื่อหน่าย ไม่เรียบง่ายจนเกินไป เป็นการสร้างสีสันให้เนื้อเรื่อง อาจแทรกสาระ เน้นคำพูดที่น่าสนใจของบุคคลที่เกี่ยวข้องเสริมเข้ามา ผู้เขียนใช้การสื่อความหมายโดยนัย ที่ต้องมีการวิเคราะห์ความหมายตามบริบท มีการแสดงความคิดเห็น มีการหลีกเลี่ยงไม่กล่าวถึงนักการเมืองบางคนโดยตรงไปตรงมา สำหรับคำพูดที่อ้างถึง ใช้คำที่มีความหมายโดยตรงและโดยนัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องที่กล่าวถึง ดังเช่น

ตัวอย่าง

วันก่อน “นายกฯ” พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา อารมณ์ดีให้สัมภาษณ์ สื่อ ซึ่งเปิดบทสนทนา ก่อน บรรยายภาคทำเนียบฯ ของเราร่มเย็น สวยงาม และสง่างาม ทั้งห้องประชุม อาคารต่าง ๆ นี่คือวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ของเรา “ผมพยายามปรับปรุงทุกอย่างให้ดีขึ้น อยู่ในสภาพที่ใกล้เคียงของเดิมมากที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุด อยากให้พวกเราทุกคนได้ภูมิใจในสิ่งที่เป็นอัตลักษณ์ของเรา”

(“ใสใจ”, 16 ก.พ. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “ใสใจ” เป็นการนำเสนอเนื้อเรื่องโดยมีการสอดแทรกคำพูดของ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งกล่าวถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในพื้นที่ทำเนียบรัฐบาล

1.3.4 การนำเสนอเรื่องแบบบรรยายเหตุการณ์

เป็นการเล่าเรื่องที่มีบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่อยู่ในเหตุการณ์ใด โดยมีช่วงเวลาและสถานที่ที่เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเป็นส่วนประกอบ โดยอาจจะเลือกเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ถ้ายทอดเรื่องราวว่าบุคคลทำอะไร และดำเนินไปอย่างไร เพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียดแจ่มแจ้ง จึงมักเลือกใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายตรงไปตรงมา ได้ใจความกะทัดรัด

ตัวอย่าง

โดยเฉพาะช่วงลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด-19 ชาวบ้านหลายคนเห็นแล้วจำแทบไม่ได้ เพราะแต่งตัวปอน ๆ แค่อึดยัด กางเกงขาสั้น พอรู้ว่าคือ “เสรีพิศุทธิ์” ก็ดีใจ ปริมาขอบคุณกันยกใหญ่ยิ่งตอนตั้งโรงครัวแจกอาหาร เจ้าตัวลงมามากแจกเอง ต่างถูกอกถูกใจชาวบ้านเป็นพิเศษ เพราะตักให้ไม่อั้น บางครอบครัวยกหม้อข้าวมาใส่ ก็ตักให้เต็มหม้อ เพราะอยากให้นักอิมพุงกางทุกคน ใครอยากได้ข้าวเยอะ ๆ กับน้อย ๆ หรือเอาแต่เนื้อ ไม่เอาผัก ขอให้บอกมาพร้อมจัดให้ตามออเดอร์ชาวบ้านชิ้นนี้สั่งได้ของจริง กัมหนักัมตาทำให้อย่างเต็มใจ!!!

(“สั่งได้”, 21 พ.ค. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “สั่งได้” ผู้เขียนใช้กลวิธีการบรรยายเหตุการณ์ นักการเมืองเข้าไปให้ความช่วยเหลือในพื้นที่การแพร่ระบาดของโรค โดย พล.ต.อ.เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวส หัวหน้าพรรคเสรีรวมไทย ลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบโควิด-19 ผู้เขียนเล่าเหตุการณ์โดยละเอียด ตั้งแต่เรื่องการแต่งกาย การตักอาหารแจกชาวบ้านในชุมชน ตลอดจนอากัปกริยาของผู้คน เป็นการถ่ายทอดบรรยากาศอย่างสมจริง ทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกคล้อยตามและเห็นภาพอย่างชัดเจน

1.4 การปิดเรื่อง

การปิดเรื่องเป็นข้อความส่วนท้ายของเรื่องหลังจากเล่าเรื่องต่าง ๆ มาจนครบถ้วน เพื่อให้ข้อเขียนสมบูรณ์ครอบคลุมประเด็นทั้งหมด การปิดเรื่องมีความสำคัญทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจ สะใจ ได้ถูกคิด ประารถนาที่จะจดจำหรือนำเรื่องราวที่อ่านไปสนทนา วิพากษ์วิจารณ์ต่อไป

จากการศึกษาคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” พบการปิดเรื่อง 5 แบบ ได้แก่ 1) ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องราวนั้น 2) สรุปลความ 3) ชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคต 4) ตั้งคำถาม 5) หยอกล้อ ดังนี้

1.4.1 การปิดเรื่องด้วยความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องราวนั้น

เป็นการปิดเรื่องด้วยการที่ผู้เขียนแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นต่อนักการเมือง เหตุการณ์ที่เขียนถึง ซึ่งมีทั้งความคิดเห็นในเชิงล้อเลียน ประชดประชัน เสียดสี แนะนำ ยกย่อง สนับสนุน ตำหนิขัดแย้ง ซึ่งการประชดประชัน เสียดสี มักเลือกใช้คำความหมายโดยนัยซึ่งมีที่มาจากลักษณะเด่นบางอย่างของนักการเมือง แทนการเอ่ยชื่อ ส่วนการแสดงความคิดเห็นในเชิงแนะนำ สนับสนุน หรือการแสดงความรู้สึกเช่น สงสารเห็นใจ ผู้เขียนใช้คำความหมายโดยตรง ไม่มีความหมายแฝงแต่อย่างใด ผู้เขียนปิดเรื่องลักษณะนี้มากที่สุด ดังเช่น

ตัวอย่าง

ดู ๆ แล้วไม่มีอะไรน่ากังวล ผ่านไปได้ทั้งหมดแล้วผ่านพ้นไปได้ แต่ต้องเหนื่อยสักหน่อย!!

(“เหนื่อยหน่อย”, 21 ม.ค. 2564)

ตัวอย่างจะเห็นได้จากการใช้ถ้อยคำที่เป็นการคาดคะเน ได้แก่ ถ้อยคำดู ๆ แล้ว, น่า, เหนื่อยสักหน่อย แสดงให้เห็นว่าผู้เขียนมีมุมมองอย่างไร ทั้งนี้ผู้อ่านจะต้องพิจารณาสารที่ได้รับว่าน่าเชื่อถือหรือไม่

1.4.2 การปิดเรื่องแบบสรุปความ

เป็นการสรุปประเด็นสำคัญของเรื่องในตอนท้าย โดยโยงกับการเปิดเรื่อง สรุปที่มีความสัมพันธ์ตั้งแต่ต้นเรื่องจนจบถึงตอนท้ายเรื่อง ซึ่งทำให้ผู้อ่านจับประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อความได้อย่างชัดเจน การปิดเรื่องวิธีนี้ ผู้เขียนใช้คำความหมายโดยนัย โดยมีความสัมพันธ์กับการเปิดเรื่อง ดังเช่น

ตัวอย่าง

การเปิดเรื่อง “ขอนแก่น” หัวเมืองใหญ่ที่ทุกพรรคก็อยากครอบครอง การปิดเรื่อง กะว่าใครไปขอนแก่นต้องเห็นหน้า “เจ๊หน่อย” ก่อนใคร งานนี้คง

ไว้วัดพลังกันสนุกแน่นอน!!!

(“เกมวัดพลัง”, 23 ต.ค. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “เกมวัดพลัง” เป็นการทำให้ผู้อ่านจับประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อความได้อย่างชัดเจน ตลอดทั้งเรื่องผู้เขียนกล่าวถึงพื้นที่จังหวัดขอนแก่น จังหวัดใหญ่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ทุกพรรคการเมืองต้องการจับจองเห็นได้จากการที่นักการเมืองขยันลงพื้นที่สม่ำเสมอ น่าจับตามองว่าพรรคการเมืองใดจะได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากกว่ากัน

1.4.3 การปิดเรื่องแบบชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคต

เป็นการวิเคราะห์ให้เห็นสถานการณ์ทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยปัจจัยที่เป็นมูลเหตุทำให้เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ทำให้ผู้อ่านได้รับทราบข้อมูลหรือเรื่องราวทางการเมืองที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้อีกด้วย

ตัวอย่าง

ภาพเก่าใช้แก้ขัด ภาพใหม่ในสี่เสือพรรคใหม่คงได้เห็นเร็ว ๆ นี้

(“รูปหล่อ ๆ”, 19 พ.ย. 2564)

ตัวอย่างนี้ผู้เขียนปิดเรื่องแบบชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคต สังเกตได้จากการใช้ถ้อยคำว่า “คง” (ได้เห็นเร็ว ๆ นี้) ที่แสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นการคาดเดาจากความใกล้ชิดกับบุคคลในวงการเมืองและจากมุมมองของผู้สื่อข่าวสายการเมือง

1.4.4 การปิดเรื่องโดยการตั้งคำถาม

การปิดเรื่องโดยการตั้งคำถาม พบการตั้งคำถามกระตุ้นให้คิด เป็นวิธีการใช้คำถามเป็นบทสรุปเรื่องโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ขมนำคำถามนั้นไปคิดพิจารณาต่อ ลักษณะภาษาที่ใช้การตั้งคำถามกระตุ้นให้คิดนั้นมักจะใช้ถ้อยคำที่สื่อความหมายให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง และใช้คำถามที่แสดงเงื่อนไข ส่วนการปิดเรื่องโดยการตั้งคำถามเพื่อให้ติดตามต่อ เป็นรูปแบบ

คำถามที่ใช้เพื่อมุ่งสร้างความสนใจใคร่ติดตามเนื้อหาต่อเพื่อที่จะได้ทราบผลของเรื่อง ใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงคำถามซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการสื่อสารอย่างชัดเจน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

แต่มีข้อสงสัยฝากถามไปถึงพรรคต้นสังกัดใหม่ เพราะได้ยินข่าวลือหนาหูว่ามี “กล้วย” เยอะ ทำไมจนปานนี้ยังไม่ได้กินบ้างเลย!!!

(“ไม่มีโปร”, 18 มิ.ย. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “ไม่มีโปร” เป็นวิธีการใช้คำถามเป็นบทสรุปเรื่องโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้ชมนำคำถามนั้นไปคิดพิจารณาต่อ ได้แก่ ประโยค “เยอะทำไมจนปานนี้ยังไม่ได้กินบ้างเลย” สื่อความหมายโดยนัยและมีน้ำเสียงเชิงที่เล่นที่จริงสร้างความสนใจให้แก่ผู้อ่าน

1.4.5 การปิดเรื่องแบบหยอกล้อ

การปิดเรื่องแบบหยอกล้อ เป็นการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างอารมณ์ขันมากกว่าวัตถุประสงค์ในการเสียดสี แสดงให้เห็นถึงความเป็นกันเองระหว่างนักการเมืองกับสื่อมวลชนสายการเมือง นอกจากนี้ยังทำให้ทราบข้อมูลเชิงซุบซิบที่ผู้เขียนหยิบยกมากล่าวทิ้งท้ายในตอนปิดเรื่องอีกด้วย

ตัวอย่าง

เจ้าตัวรับบัญชา จัดคอร์สเทรนด่บนสโลแกน “ฝึกฟรี มีงานทำ” ฟังบางหลักสูตรมีเบียดเบียนให้ด้วยพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส ใช้คำนี้ไม่น่าจะผิดนะจ๊ะ!!

(“พลิกวิกฤติ”, 7 ม.ค. 2564)

จากตัวอย่างเรื่อง “พลิกวิกฤติ” ผู้เขียนเลือกใช้ภาษาในเชิงยั่วล้อ ได้แก่ คำว่า “นะจ๊ะ” บริบทของคำว่า “นะจ๊ะ” มีที่มาจากพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ซึ่งมักจะกล่าวคำดังกล่าวมาตั้งแต่กล่าวจบประโยคเวลาให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนหรือในโอกาสต่าง ๆ ที่ประชาชนจะได้ยินเสมอจนกลายเป็นวลีเด็ดที่ได้รับการ

กล่าวถึงในวงกว้าง

พอถึงฉากละครตอนจบ ขมวดปมเข้มข้น บีบหัวใจ ทำเอาหมด
กระตาศพิชชูปหลายม้วน “โอบป่าไผ่” ร้องให้น้ำตาไหลเป็นชั่วโหม่งๆ เข้า
ตำรา เสียเหงื่อให้กีฬา เสียน้ำตาให้ซีรีส์!!!

(“โอบป่าไผ่”, 29 ต.ค. 2564)

จากตัวอย่างผู้เขียนปิดเรื่องโดยสร้างอารมณ์ขึ้นเกี่ยวกับประเด็นที่เป็น
เรื่องราวชีวิตบางแง่มุมของนักการเมือง ในบริบทนี้กล่าวถึงความชอบดูซีรีส์
เกาหลีและมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครจนถึงกับเสียน้ำตา

2. กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าวการเมืองคอลัมน์ “เทียบ ทำหน้าที่ 3” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

การนำเสนอผลการศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข่าว
การเมืองคอลัมน์ “เทียบทำหน้าที่ 3” ผู้วิจัยจะแบ่งหัวข้อการวิเคราะห์ ได้แก่ ด้าน
การใช้คำ โวหารภาพพจน์ และการใช้สำนวนไทย ดังนี้

2.1 ด้านการใช้คำ พบการใช้คำ 5 ลักษณะ ได้แก่ 1) การปน คำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย 2) การใช้คำสแลง 3) การใช้คำซ้อน 4) การใช้ คำคล้องจอง 5) การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ดังนี้

2.1.1 การปนคำศัพท์ภาษาอังกฤษในภาษาไทย

การใช้ภาษาอังกฤษปนภาษาไทยอยู่ในระดับคำ
ส่วนใหญ่เป็นคำกริยา คำคุณศัพท์ ส่วนใหญ่สามารถใช้คำในภาษาไทยแทน
การใช้ภาษาอังกฤษได้ สาเหตุของการใช้เนื่องมาจากต้องการแสดงอารมณ์ความ
รู้สึก ตลอดจนเป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย พบดัง
ตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ลือปี่เชื่อมคอนเนกชันกับบรรดาพันธมิตร (“รีดน้ำหนัก”, 17 ธ.ค. 2564)
ต้องไปถามไถ่กันเอาเองงานนี้ไม่ได้มาเล่น ๆ เซตทิม วางแผนกันมา

นานแล้ว มี “กิมมิก” ลูกล่อลูกชนตามประสานุ่นใหม่ (“คูหุุ่นใหม่”, 11 ธ.ค. 2564)
นอกเหนือจากการส่งไลน์ชวนย้อนใช้การสื่อสารยุคเก่า ข้าแต่คลาสสิก
ประทับตราไปรษณีย์เก็บเป็นที่ระลึก!!! (“ชวนส่ง จ.ม.”, 9 ธ.ค. 2564)

ผู้บริหารมีวิชั่นเห็นปัญหาเร่งแก้ชาวบ้านแฮปปี้!!! (“วิสัยทัศน์”, 27 พ.ย. 2564)
แต่พรรคเล็กที่ตั้งใจทำพรรคจริง ไม่ใช่พรรคซบเซ็ด หรือสาขาของ
พรรคใหญ่ ก็ไม่หวั่นไหว (“พรรคเล็ก”, 21 ต.ค. 2564)

โดยชดเชยให้ตามระยะเวลาที่เคยลือกดาวนมาในอดีต จนถึงปัจจุบัน
 (“หลัก 4 ย.”, 3 ก.ค. 2564)

พลังประชารัฐยกเครื่องครั้งใหญ่ รีโนเวตใหม่ทั้งทีมบริหารพรรคที่เพิ่ง
จบไปไม่นาน และเตรียมรีโนเวตที่ทำการพรรคใหม่ให้เฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ (“พิตสุด ๆ”,
1 ก.ค. 2564)

2.1.2 การใช้คำสแลง

คำสแลง หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกัน
เฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้อง เป็นภาษาที่
สร้างสีสัน สร้างความแปลกใหม่ ใช้แล้วสูญไปตามสมัยหรือใช้กันช่วงระยะเวลา
สั้น ๆ ผลการศึกษาพบการใช้คำสแลงจำนวนมาก

ตัวอย่าง

ทำ ส.ส.ทั้งสภาโดนทัวร์ลงหนัก ถูกชาวบ้านรุมด่ากระเจิดกระเจิง
 (“ของขึ้น”, 10 ก.ค. 2564)

แต่อย่าให้ซาร์รอยโซลาร์เซลล์ทิพย์ ในอดีตนะจ๊ะ!!! (“โซลาร์เซลล์”, 17
มิ.ย. 2564)

2.1.3 การใช้คำซ้อน

ผลการศึกษาพบว่า มีการใช้คำซ้อนเป็นจำนวนมาก
โดยคำซ้อนเพื่อความหมายที่มีโครงสร้าง 4 พยางค์ พบมากที่สุด รูปแบบคำ
ซ้อนเป็นการซ้อนโดยคำนึงถึงเสียงสัมผัสของคำที่นำมาซ้อนเข้าคู่มากกว่าความ

หมายของคำ เพื่อช่วยเสริมความหมายของคำให้เด่นชัดมากยิ่งขึ้น การใช้คำซ้อน แสดงให้เห็นว่า ผู้เขียนต้องการทำให้คำนั้นมีความหมายหนักแน่นขึ้นกว่าเดิม การซ้อนคำทำให้การเล่าเรื่องมีลีลาน่าติดตาม

ตัวอย่าง

เพื่อช่วยกันฟื้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวให้ระเบิดระเบ้อ (“ผูกไมตรี”, 25 ส.ค. 2564)

แถมลูกสาวคนโต “น้องไอดิน” ก็เพิ่งทำให้คนเป็นพ่อชื่นอกชื่นใจ สอบติดคณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ (“งานรุ่ง”, 11 มิ.ย. 2564)

ท่ามกลางสถานการณ์โควิด-19 ยังไม่ทุเลาเบาบาง (“แมสก์เด็ก”, 14 ส.ค. 2564)

2.1.4 การใช้คำคล้องจอง

ผู้เขียนใช้คำคล้องจองจะช่วยเพิ่มความน่าอ่าน สร้างความเพลิดเพลินด้วยถ้อยคำที่รื่นหู นอกจากนี้ยังช่วยอธิบายขยายความประโยคให้ชัดเจนมากขึ้นด้วย

ตัวอย่าง

บางวันฝ่าสายฝนตัวเปียกม่อล่อมม่อแล็ก ต้องรีบกลับบ้านอาบนํ้าอาบ
ท่าเปลี่ยนเสื้อผ้าชุดใหม่ (“ต้องไม่พัง”, 31 ก.ค. 2564)

ทางกทม.ทุ่มงบกว่า 30 ล้านปรับพื้นที่จากทุ่งนาเก่าพร้อมตัดถนน
1.8 กม.เข้ามา แถมทำรั้วล้อมรอบขอบชิด (“ภูมิใจสุด”, 22 พ.ค. 2564)

ตัวอย่างข้างต้นปรากฏชุดคำคล้องจอง นอกจากมีความสัมผัสสระแล้ว ความหมายของคำคล้องจองยังมีความสัมพันธ์และสื่อความไปในทางเดียวกัน

2.1.5 การใช้คำที่มีความหมายโดยนัย

คอลัมน์เทียบท่าหน้า 3 จัดอยู่ในประเภทคอลัมน์
ชุบชิบการเมือง การใช้ภาษาบางครั้งมีการเลี่ยงไม่กล่าวอย่างตรงไปตรงมาเพราะ
ป้องกันกรพาดพิงบุคคลในวงการเมือง ซึ่งอาจจะสร้างความไม่พึงพอใจให้แก่ผู้

ที่ถูกกล่าวถึงได้ เป็นสาเหตุหนึ่งของการใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ดังนี้

ตัวอย่าง

กลายเป็นประเด็นในโลกโซเชียลเชียร์ ปั่นกระแสะยากให้กลับมาช่วยชาติ บ้านเมือง ท่ามกลางการจุดพลุ เรื่องรัฐบาลเฉพาะกาล!!! (“คัมโสม?”, 17 ก.ค. 2564)

แต่มีข้อสงสัยฝากถามไปถึงพรรคต้นสังกัดใหม่ เพราะได้ยินข่าวลือหนาหู ว่ามี “กล้วย” เยอะทำไมจนปานนี้ยังไม่ได้กินบ้างเลย!!! (“ไม่มีโปร”, 18 มิ.ย. 2564)

ถ้าชาวสวนมังคุดเคลื่อนไหวขำรอยชาวสวนยางร่วมมือปล้นผู้นำ รัฐบาลมีหนาวแน่!!! (“อย่าดูตาย”, 6 ส.ค. 2564)

งานนี้เลยลุยเต็มที่ติดตามด้วยตัวเอง สมเป็น “ส.ส.รุ่นใหม่” มุ่งมั่น ทำงาน ไม่หิวแสง หิวกล้วย ตั้งเป้าตอบแทนพี่น้องประชาชนที่เลือกเข้ามาเป็น ผู้แทนฯ!!! (“คิดถึงบ้าน”, 2 ก.ย. 2564)

ตัวอย่างข้างต้นพบการใช้คำที่มีความหมายโดยนัย ได้แก่ หิวแสง หิวกล้วย รัฐบาลมีหนาว การจุดพลุ กล้วย กิน ผู้อ่านจะต้องพิจารณาบริบทร่วม และตีความหมายถ้อยคำดังกล่าวจึงจะเข้าใจจุดมุ่งหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ เช่น คำนาม “กล้วย” ความหมายโดยตรงหมายถึง ผลไม้ คำวิเศษณ์ “กล้วย” มีความหมายว่า ง่าย สะดวก สำหรับคำว่า “กล้วย” ในบริบทวงการเมือง มีความหมายโดยนัยว่า ผลประโยชน์หรือเงิน การทำตามข้อเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางการเมือง ซึ่งเป็นความหมายในเชิงลบ

2.2 การใช้โวหารภาพพจน์

ราชบัณฑิตสถาน (2546) ให้ความหมายของคำว่า “ภาพพจน์” (Figure of Speech) ไว้ว่า คือ คำพูดที่เป็นสำนวนโวหารทำให้นักเห็นภาพ คอลัมน์ ชูชัชบการเมือง “เทียบท่าหน้า 3” พบการใช้โวหารภาพพจน์ 6 ประเภท ได้แก่ 1) บุคคลวิวัต 2) อุปมา 3) อุปลักษณะ 4) อาวัตพากย์ 5) นามนัย 6) สมญานาม ดังนี้

2.2.1 บุคคลวิวัต (Personification) เป็นการเปรียบเทียบที่นำเอาความรู้สึกนึกคิดจิตใจ ลักษณะกิริยาอาการของมนุษย์มาใช้

กับสิ่งที่ไม่มีชีวิตรวมถึงสิ่งมีชีวิตได้แก่ สัตว์ต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งที่เป็นนามธรรม

ตัวอย่าง

แนวโน้มกองทัพอากาศระดมโควิด-19 กระชับวงล้อมประเทศไทย
ทำลายสถิติทุกวันยิ่งกว่าการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ยอดคนตายรายวันทะลุหลัก
ทำ “นิวไฮ” ขึ้นเรื่อย ๆ (“ยังหนุ่ม”, 24 มิ.ย. 2564)

“บางกอกอันตราย” โควิดล้อมเมือง มีอุปสรรคสาหัสเดือด เจอล็อก
ดาวน์แบบง ๆ (“แบ็กอัปล็อก”, 13 ส.ค. 2564)

ต่างฝ่ายต่างการ์ดไม่ตก แคมเปญพรให้คนไทยคนจีนผ่านพ้นโควิดไป
พร้อมกันชนะเชื้อโรค ปราบเชื้อไวรัสสำเร็จกันถ้วนหน้า!!! (“รักบ้านเกิด”, 15
พ.ค. 2564)

ไวรัสโควิด-19 ระลอกใหญ่ สายพันธุ์เดลตายึดครองเมือง “รัฐบาลลุดตุ่”
ระดมสรรพกำลังทั้งหมดที่มีเพื่อต่อกรไวรัสร้าย (“คัมโฮม?”, 17 ก.ค. 2564)

2.2.2 อุปมา (Simile)

ภาพพจน์อุปมา (Simile) เป็นการนำสิ่ง 2 สิ่งมา
เปรียบเทียบกัน เพื่อให้เห็นภาพหรือเพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น
ผู้เขียนใช้ภาพพจน์อุปมาในการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นนามธรรมหรือเพื่อให้ผู้ชม
เกิดความกระจ่างต่อเนื้อหามากขึ้น ดังนี้

ตัวอย่าง

คืนเต็ม ๆ เปรียบเหมือนหนังจีนบู๊หักเหลี่ยมโหด ของโปรดมือกฎหมาย
พปชร. ไพบูลย์ นิติตะวัน รองหัวหน้า พปชร. ชอบดูเป็นพิเศษ (“ไร่เทียมทาน”,
4 ก.ย. 2564)

มันชวนให้มวนทองเหมือนนั่งรถไฟเหาะ (“ชวนกรี๊ด”, 11 พ.ย. 2564)

ขอให้หมั่นออกกำลังกายให้แข็งแรง พิตเปรี้ยวอยู่ตลอด เพราะร่างกาย
เปรียบเหมือนเครื่องจักร ต้องติดเครื่องบ้าง ป้องกันไม่ให้ขึ้นสนิม (“รูตมาน”,
24 ก.ย. 2564)

2.2.3 อุปลักษณ์ (Metaphor)

ภาพพจน์อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นการนำของที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันกับสิ่งที่ต้องการสื่อความหมายเปรียบเทียบ เพื่อให้เกิดจินตภาพที่กว้างไกลโดยไม่ใช้คำแสดงการเปรียบเทียบ แต่สามารถรับรู้โดยนัยว่าหมายถึงสิ่งใด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

เบื้องหลังความสำเร็จการนับคะแนนที่รวดเร็วขึ้นกว่าเดิมต้องยกให้ความไฮเทคเครื่องนับคะแนนด้วยวิธีการขานชื่อระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกแกะกล่องใช้เป็นครั้งแรก เป็นพระเอกของงานความไฮเทคยุคใหม่ที่ประมวลผลคะแนนไปในตัวทันที (“ไฮเทค”, 11 ก.ย. 2564)

เจ้าตัวบอกเห็นสถานการณ์ที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่ เลยอยากกลับมาทำงานให้ประเทศชาติอีกครั้ง อยากมาเป็น**นั่งร้าน**ให้คนรุ่นใหม่เก่ง ๆ เข้ามาในการเมืองเยอะ ๆ เพื่อมาช่วยสร้างอนาคตให้ประเทศ (“คัมแบ็ก”, 16 ก.ค. 2564)

โดยเฉพาะ “ดร.อุตตม สาวนายน” อดีตขุนคลัง คนนี้ปากหนักยิ่งกว่า**“เรือบรรทุกทราย”** จะเลี้ยวตอบเฉพาะเรื่องน้ำหนักตัวที่เยอะขึ้น (“ปากหนัก”, 2 ต.ค. 2564)

2.2.4 อาวัตพากย์ (Synesthesia)

ภาพพจน์อาวัตพากย์ (Synesthesia) เป็นการใช้คำแทนผลของสัมผัสที่ผิดไปจากธรรมดา ใช้สร้างข้อความให้แปลก นอกจากนั้นยังเกิดจากการถ่ายโยงที่ใช้ของคำ (Transference) ในลักษณะของการสร้างคำซึ่งผิดไปจากบริบทที่เคยใช้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ไฟการเมืองก็ลุกโชน เตรียมลงสนามลุย เร่งเครื่องชนพรรคใหญ่!!! (“ไฟลุกโชน”, 16 ธ.ค. 2564)

เล่นเอาเพิ่ม**อุณหภูมิการเมืองร้อน**ระอุตลอดการอภิปรายไม่วางใจ

รัฐมนตรีเป็นรายบุคคล 4 วัน 4

“ผู้พันปูน” น.ต.ศิธา ทิวารี อดีตโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี คัมแบ็ก กลับสู่สนามการเมืองอีกครั้ง (“คัมแบ็ก”, 16 ก.ค. 2564)

ในโอกาสสุดม่านชีวิตราชการ เลยกฝากความหวังโย ให้โอวาทนานเป็นพิเศษ เพราะอาจจะไม่ได้เจอหน้ากันอีก ทำเอาหลายคนน้ำตาซึม (“รูตม่าน”, 24 ก.ย. 2564)

2.2.5 นามนัย (Metonymy)

ภาพพจน์นามนัย (Metonymy) เป็นการใช้คำหรือวลีอื่นเป็นลักษณะเด่น หรือมีสัมพันธ์ภาพใกล้ชิดกับสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง แทนสิ่งที่ต้องการกล่าวถึงนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

นั่งเก้าอี้ยังไม่ทันร้อนก็เริ่มงานทันที (“ชิ้นเซ็ง”, 25 มิ.ย. 2564)

2.2.6 สมญานาม (Antonomasia) เป็นการใช้ชื่อ

ที่ตั้งขึ้นใหม่ แทนชื่อที่ต้องการจะกล่าวถึง อาจจะเป็นการสื่อความหมายที่รับรู้กันเฉพาะคนในกลุ่มที่มีประสบการณ์ หรือมีความสนใจร่วมกัน

ตัวอย่าง

ไม่เร่งรีดไขมันมีหวังกุมารใหญ่โตตแผลงฤทธิ์ไม่ไหวแน่!!! (“รีดน้ำหนัก”, 17 ธ.ค. 2564)

เรื่องขงเรื่อง เขียนคณิตศาสตร์ในสภาพฟินธง เสียงโหวตไว้วางใจ ใครได้มาก แทบไร้ความหมาย บนสมมติฐานที่วีรัฐบาลตั้งตัวเลขต้นทุนรัฐบาลไว้ 265 เสียง ที่เพิ่มเติมมา คือ “งูเห่า” เป็นนาฬิกาของกบฏสี่ลี้ม พวกหักหลัง นายใหญ่ดูไบ กับ ส.ส.ปิดเศษพรรคเล็ก (“หน้าเหี่ยว”, 8 ก.ย. 2564)

กุมาร หมายถึง นักการเมืองสมาชิกกลุ่ม 4 กุมาร งูเห่า มีความหมายถึง นักการเมืองที่มีพฤติกรรมทำร้ายพรรคต้นสังกัดหรือทำลายความไว้วางใจของประชาชน ด้วยการเลือกเข้าไปอยู่พรรคการเมืองฝั่งตรงข้ามหรือพรรคการเมือง

ที่มีอุดมการณ์แตกต่างจากที่ตนเคยยึดถือไว้ กบฏสี่สาม พรรคก้าวไกล นายใหญ่ดูไบ หมายถึง ดร.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีของไทย

2.3 ด้านการใช้สำนวนไทย

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงเป็นข้อความ หรือคำพูด ที่มีชั้นเชิง มีความหมายโดยนัยแฝงอยู่ กินความกว้างหรือลึกซึ้ง มีความคมคาย สละสลวย ต้องอาศัยการตีความจึงจะเข้าใจ การใช้ถ้อยคำสำนวนไทย ผู้เขียนเลือกใช้สำนวนไทยที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป อีกทั้งช่วยให้เห็นถึงความงามของภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ในการเลือกใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายขยายความรู้สึก ดังนี้

ตัวอย่าง

แย่งกันจองเต็มแน่นแต่ที่แปลกก็คือ “พระราชา” อย่าง “ดร.สมคิด จาตุศรีพิทักษ์” ผู้ปลุกปั้น “สีกันมาร” ขึ้นมากับมือกลับเจียบ **หายเข้ากลีบเมฆ** สวนทางกับกระแสน้อมค้ายใหม่ของลูกศิษย์ผู้คนต่อสายเชือกขาวไป เจ้าตัวว่าจะตอบไลน์ก็ดีเลยเป็นสัปดาห์ (“เสริมตะบะ”, 4 ธ.ค. 2564)

ช่วงสัปดาห์ก่อนต้อนรับแขกฝรั่งรั้ว ๆ **หวักระไตบ้านไม่แห้งกันเลย**ทีเดียว (“สุดปัง”, 12 พ.ย. 2564)

เรายอมโดนน็อกบนเวทีต่อสู้ ดีกว่าจะโยนผ้ายอมแพ้ **หรือมวยล้มแต่ต้น** ด้วยการรวมพรรค ยุบพรรค (“พรรคเล็ก”, 21 ต.ค. 2564)

แม้งานแก้รัฐธรรมนูญในวาระ 3 กำลัง**เข้าด้ายเข้าเข็ม** งานกฎหมายภายในพรรคองเต็มโต๊ะ (“ไร่เทียมทาน”, 4 ก.ย. 2564)

โควิด-19 ระลอกนี้หนักหนาสาหัสแบบ**ไฟลามทุ่ง** (“ปลอดภัยด้วยกัน”, 14 พ.ค. 2564)

ตัวอย่างข้างต้น ผู้เขียนใช้สำนวนไทยโบราณประกอบการเล่าเรื่อง ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการตาม และเกิดความเข้าใจเนื้อหาของข่าวหรือเรื่องราวมากขึ้น สำนวนไทยที่พบ ได้แก่ หายเข้ากลีบเมฆ หมายถึง หายลับไปโดยไม่ได้

พบอีก หัวกระโถบ้านไม้แห้ง หมายถึง มีแขกมาเยี่ยมเยียนอยู่เสมอ มวยล้ม หมายถึง การต่อสู้หรือเรื่องราวที่ดูเหมือนเอาจริงเอาจัง แต่กลับไม่จริงหรือเลิกล้มไป เข้าด้ายเข้าเข็ม หมายถึง จวนจะสำเร็จ ถ้าทำผิดพลาดหรือมีอะไรมาขัดจังหวะแม้เพียงเล็กน้อยก็เสียการ อยู่ในช่วงเวลาสำคัญหรือคับขัน นิ่งไม่ติด หมายถึง นิ่งอยู่ไม่ได้นานเพราะความกระวนกระวาย ไฟลามทุ่ง หมายถึง ปัญหาที่ลุกลามอย่างรวดเร็ว

สรุปผล

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาปริศนาคอลัมน์ซุบซิบการเมือง “เทียบท่าหน้า 3” ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างของการนำเสนอปริศนาคอลัมน์ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1. ชื่อเรื่อง 2. ส่วนเปิดเรื่อง 3. ส่วนเนื้อหา และ 4. ส่วนปิดเรื่อง ดังนี้ 1. การตั้งชื่อเรื่อง มีวิธีการตั้งชื่อเรื่อง 8 แบบ ได้แก่ 1.1) ความสำคัญของเรื่อง 1.2) แบบตรงตัว 1.3) เร้าความสนใจ 1.4) สอดคล้องกับบทสรุป 1.5) สอดคล้องกับบทนำ 1.6) การตั้งคำถาม 1.7) ตามบริบททางการสังคมและเมือง 1.8) การเตือน 2. ส่วนเปิดเรื่อง มีวิธีการเปิดเรื่อง 5 แบบ ได้แก่ 2.1) จุดประเด็นเพื่อเรียกร้องความสนใจ 2.2) หยอกล้อ 2.3) นำถ้อยคำที่มีนัยลึกซึ้งเข้ามาแทรก 2.4) สรุปประเด็น 2.5) กระทบบความรู้สึก 3. ส่วนเนื้อหา มีการนำเสนอเนื้อเรื่อง 5 แบบ ได้แก่ 3.1) เสริมเกร็ดที่น่าสนใจ 3.2) พรรณนารายละเอียด 3.3) อ้างคำพูด 3.4) บรรยายเหตุการณ์ 3.5) บรรยายข้อเท็จจริง 4. ส่วนการปิดเรื่อง มีวิธีการปิดเรื่อง 5 แบบ ได้แก่ 4.1) ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องราวนั้น 4.2) สรุปความ 4.3) ชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคต 4.4) การตั้งคำถาม 4.5) หยอกล้อ ด้านกลวิธีทางภาษา แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ด้านการใช้คำ 2. การใช้โวหารภาพพจน์ 3. ด้านการใช้สำนวนไทย 1. ด้านการใช้คำ ได้แก่ การปนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คำสแลง คำซ้อน คำคล้องจอง และคำที่มีความหมายโดยนัย 2. ด้านการใช้โวหาร

ภาพพจน์ บุคคลวัต อุปมา อุปลักษณ์ อาวัตพากย์ นามนัย และสมญานาม

3. ด้านการใช้สำนวนไทย พบว่าผู้เขียนเลือกใช้สำนวนไทยที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า การที่ผู้เขียนนิยมใช้การตั้งชื่อตามความสำคัญของเรื่องมากที่สุด เพื่อบอกเนื้อหาสาระ และบอกแนวโน้มของเรื่อง เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน รองลงมาคือ การตั้งชื่อเรื่องแบบตรงตัว การตั้งชื่อเรื่องแบบเร้าความสนใจ และการตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับบทสรุป การตั้งชื่อเรื่องแบบตรงตัวนั้น ผู้เขียนต้องการสื่อความคิดแบบตรงไปตรงมาตามเนื้อหาที่เขียนถึง การตั้งชื่อเรื่องแบบเร้าความสนใจ ผู้เขียนใช้เพื่อดึงความสนใจจากผู้อ่าน การตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับบทสรุป โดยผู้เขียนใช้คำที่กล่าวตอนปิดเรื่องมาใช้ในการตั้งเป็นชื่อเรื่อง เพราะบางครั้งเนื้อหาที่ผู้เขียนกล่าวถึงเป็นเรื่องราวของนักการเมืองหลายคน หรือไม่ได้กล่าวถึงเพียงประเด็นเดียว นอกจากนี้ยังพบการตั้งชื่อเรื่องสอดคล้องกับบทนำ ตั้งชื่อเรื่องโดยการเตือนและการตั้งชื่อเรื่องตามบริบททางการเมือง อย่างไรก็ตามชื่อเรื่องหนึ่งซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับวิธีการตั้งชื่อที่มากกว่าหนึ่งวิธี ผู้เขียนตั้งชื่อเรื่องด้วยถ้อยคำหรือวลีสั้น ๆ เพื่อขมวดเรื่องราว ชื่อเรื่องมีความน่าสนใจ สื่อความหมายโดยตรงเป็นส่วนใหญ่

ในประเด็นการเปิดเรื่องซึ่งพบว่า ผู้เขียนนิยมใช้การเปิดเรื่องแบบจุดประเด็นเพื่อเรียกร้องความสนใจมากที่สุด การเปิดเรื่องแบบหยอกล้อเป็นวิธีเปิดเรื่องที่ผู้เขียนใช้รองลงมา ผู้เขียนหยิบยกเอาประเด็นเล็ก ๆ มาเขียนหยอกล้อนักการเมืองผู้ตกเป็นข่าว บางครั้งสามารถสร้างอารมณ์ขัน ผู้เขียนใช้คำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยละกันไปในปริมาณที่เท่า ๆ กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องและบุคลิกลักษณะของนักการเมืองที่เขียนถึง ผู้เขียนเปิดเรื่องแบบนำถ้อยคำที่มีนัยลึกซึ้งเข้ามาแทรก และเปิดเรื่องแบบสรุปประเด็นในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน ส่วนการเปิดเรื่องแบบกระทบความรู้สึกเป็นวิธีการที่พบน้อยที่สุด

ส่วนการนำเสนอเนื้อเรื่องซึ่งพบว่า ผู้เขียนใช้การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบ

เสริมเกร็ดที่น่าสนใจมากที่สุด เสน่ห์ของคอลัมน์ที่ทำให้ผู้อ่านติดตามอ่าน เนื่องจากการได้รับรู้เรื่องราวเกร็ดเล็กเกร็ดน้อยของนักการเมืองที่ไม่มีในข่าว ซึ่งผู้เขียนมีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือรับทราบข้อมูลมาแล้วนำมาถ่ายทอด มีการสื่อความหมายโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นเรื่องเข้าใจง่าย รองลงมา คือ การนำเสนอเนื้อเรื่องแบบพรรณานarayanaละเอียด เรื่องราวที่พรรณนาส่วนใหญ่ใช้ความหมายโดยตรง ผู้เขียนนำเสนอเนื้อเรื่องแบบอ้างคำพูดทำให้เนื้อเรื่องมีสีสัน เสริมคำพูดที่ช่วยให้เรื่องน่าสนใจ เนื้อเรื่องมีบริบททางการเมือง จึงใช้ภาษาที่ต้องวิเคราะห์ความหมายภายใต้สถานการณ์ เรื่องราวข่าวการเมืองที่เกิดขึ้นจริง

สำหรับการปิดเรื่องซึ่งพบว่า ผู้เขียนใช้การปิดเรื่องด้วยความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้เขียนมากที่สุด การปิดเรื่องส่วนใหญ่ผู้เขียนจะสรุปทั้งท้ายด้วยความคิดเห็นในเชิงเสียดสี ประชดประชัน ล้อเลียน โดยใช้ความหมายที่แฝงให้คิดโยงไปถึงอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้การเสียดสีบางครั้งไม่อาจสื่อความหมายอย่างตรงไปตรงมาได้ ส่วนการแสดงความคิดเห็นในเชิงแนะนำ สนับสนุน หรือความรู้สึกเห็นใจ ให้กำลังใจ ผู้เขียนใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายโดยตรง นอกจากนี้มียังการปิดเรื่องแบบสรุปความและการปิดเรื่องแบบชี้ให้เห็นแนวโน้มในอนาคต

อภิปรายผล

การใช้ภาษาในคอลัมน์ซุบซิบการเมือง “เทียบท่าหน้า 3” มีการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายโดยนัยมากกว่าการสื่อความหมายโดยตรง และภาษาที่ใช้มีการสื่อความหมายภายใต้บริบททางการเมือง ผู้วิจัยพบว่าผู้เขียนใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายโดยนัยจำนวนมาก เริ่มตั้งแต่การเปิดเรื่อง การนำเสนอเนื้อเรื่อง และการปิดเรื่อง คำความหมายโดยนัยที่พบ ได้แก่ แก้อี้ ฐู่เท่า ทิพย์ การบ้าน กิน เป็นต้น ผู้เขียนใช้คำที่สื่อความหมายโดยนัย เพื่อใช้แทนชื่อนักการเมืองโดยตรง ได้แก่ กุมาร ลุง หมอผี ฤๅษี เป็นต้น สำหรับการสื่อความหมาย

โดยตรง พบว่า มีการใช้คำที่มีความหมายตามพจนานุกรม เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย คำที่มีความหมายโดยตรง ได้แก่ ครึกครื้น วยชน เบื่อ ถ่ายภาพ นั่ง อุ่น หนาฝาคั่ง กระชุ่มกระชวย คะยั้นคะยอ กระชิบกระซาบ อัจฉา หาเสียง ประหม่า มอมแมม เป็นต้น จากการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในคอลัมน์ “เทียบทำหน้าที่ 3” ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนนิยมใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายโดยนัย มุ่งสะกดใจให้ผู้อ่านได้ใช้ความรู้ความเข้าใจบริบททางการเมืองมาตีความ หาตีความหมายที่แฝงอยู่ในตัวเนื้อหา การสื่อความหมายโดยนัยทำให้ข้อเขียนมีรสชาติ สามารถถ่ายทอดเรื่องราวแสดงความคิดเห็นเชิงเสียดสี ประชดประชัน ได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งผู้เขียนเองก็รู้สึกสะใจและยังปลอดภัยจากการถูกฟ้องร้องด้วย

นอกจากนี้การศึกษาคอลัมน์ “เทียบทำหน้าที่ 3” ทำให้ผู้ศึกษาเห็นว่าผู้เขียนมีการใช้ภาษาอย่างโลดโผน นิยมเล่นคำ เปลี่ยนแปลงความหมายของคำ พลิกแพลงคำที่มีอยู่โดยทั่วไปในภาษาหรือสร้างคำขึ้นใหม่ตามความรู้สึก นิยมใช้คำที่มีเสียงสัมผัสคล้องจองกัน ใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดภาพพจน์ โดยพยายามให้เรื่องราวที่เขียนมีชีวิตชีวา สะดุดอารมณ์ ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านไว้ได้โดยง่าย ถึงแม้ผู้เขียนคอลัมน์ “เทียบทำหน้าที่ 3” จะมีการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายไม่ชัดเจนบางถ้อยคำ แต่นำมาซึ่งความชัดเจนในถ้อยความภายใต้บริบททางการเมือง

ผลการศึกษาคอลัมน์ “เทียบทำหน้าที่ 3” มีความสัมพันธ์กับงานวิจัยของ ศิดานันท์ มีดี (2548) เรื่อง “การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนคอลัมน์ซุบซิบการเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2542-2546” ด้านกลวิธีการวางโครงสร้างเรื่อง ได้แก่ การตั้งชื่อเรื่อง การเปิดเรื่อง การนำเสนอเนื้อเรื่อง และการปิดเรื่อง เช่นเดียวกับสิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์ (2564) ศึกษาปริจเฉทข่าวบันเทิงในเฟซบุ๊กเพจ “ใต้เตียงดารา”: จากมุมมองปริจเฉทวิเคราะห์และวิจณปฏิบัติศาสตร์พบว่า โครงสร้างของการนำเสนอปริจเฉทประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1. ส่วนต้น 2. ส่วนเนื้อหา และ 3. ส่วนท้าย รวมถึงลักษณะภาษาใน

คอลัมน์ซุบซิบซึ่ง รัชดา ลาภใหญ่ (2544) วิเคราะห์คอลัมน์ซุบซิบการเมือง “ขอเป็นชาวหน่อย” ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์พบว่า ผู้นำเสนอข่าวเลือกสรรภาษามาใช้เรียกร้องความสนใจของผู้อ่านด้วยถ้อยคำ สำนวนไทย และภาพพจน์

โดยภาพรวมของคอลัมน์ “เทียบท่าหน้า 3” ข้อเขียนในคอลัมน์มุ่งใช้ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเป็นสำคัญ แสดงออกตามความเชื่อมั่นในแหล่งข่าวและข้อมูลที่ตนเองมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ การนำเสนอเนื้อเรื่อง และการปิดเรื่อง บางครั้งพบว่าผู้เขียนให้ข้อมูลบางอย่างที่เป็นความลับ ข้อมูลที่ผู้เขียนนำมากล่าวถึงนั้นอาจเป็นเรื่องจริงหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์วิจารณ์ออกสู่สายตาผู้อ่าน ไม่ควรนำเสนอข้อมูลที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ชัดเจน เพราะอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดได้ อย่างไรก็ตามคอลัมน์ประเภทนี้ได้รับความสนใจจากผู้อ่าน เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ข้อมูลบางอย่างทางการเมือง ได้รับสาระควบคู่ไปกับความบันเทิง สามารถสนองความต้องการของผู้อ่านที่ใครรู้เรื่องนักรบการเมืองได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการสื่อความหมายในคอลัมน์ซุบซิบการเมืองระหว่างหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละฉบับ เพื่อให้เห็นว่ามีการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายชัดเจนหรือไม่
2. ควรมีการศึกษาโครงสร้างของการนำเสนอปริศนาชาวบ้านในคอลัมน์ซุบซิบดารา เพราะคอลัมน์ประเภทนี้ผู้เขียนนิยมใช้คำที่มีความหมายโดยนัยเพื่อเสียดสีหรือประชดประชันผู้ที่ตกเป็นข่าว
3. ควรมีการศึกษาการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดภาพพจน์ในคอลัมน์ซุบซิบของหนังสือพิมพ์รายวัน เนื่องจากสำนวนภาษาที่ก่อให้เกิดภาพพจน์ปรากฏเสมอในคอลัมน์ซุบซิบ

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2547). *การวิเคราะห์สื่อ: แนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: Higher Press.
- _____. (2547). *สื่อสารมวลชน : ทฤษฎีและแนวทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: Higher Press.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2549). *มองคัทลียาจ๊ะจ๋า จากมุมมองนักภาษา: เนื้อหาและกลวิธี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียบท่าหน้า3. (2564). *ไทยรัฐ*. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2564, จาก <https://www.thairath.co.th/tags/เทียบท่าหน้า3>.
- นววรรณ พันธุมธา. (2527). *ไวยากรณ์ไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). *การเขียนสร้างสรรค์เชิงวารสารศาสตร์*. กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- เพียรศิริ วงศ์วิมานนท์. (2530). *ปริจเฉทแนวใหม่. วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 9(1), 257-263.
- _____. (2533). *การวิเคราะห์ปริจเฉทภาษาไทย (รายงานผลการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยาภา ลิวเจริญชัย. (2548). *การศึกษาเชิงปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- มาลี บุญศิริพันธ์. (2529). *หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชดา ลาภใหญ่. (2544). *วิเคราะห์คอลัมน์ชูปชิการเมือง “ขอเป็นข่าวหน่อย” ในหนังสือพิมพ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).

- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานามีบุ๊กส์พับลิเคชั่นส์.
- วารุณี พลบูรณ์. (2550). “การใช้ภาษาภาพพจน์”, *การใช้ภาษาไทย 2*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิตานันท์ มีดี. (2548). *การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนคอลัมน์ซุบซิบ การเมืองในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ปีพุทธศักราช 2542-2546*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- สิรินี ดีหลกเจริญ. (2536). *คอลัมน์ซุบซิบในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สิริวรรณ นันทจันทูล. (2546). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร 2*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์. (2564). ปริจเฉทข่าวบันเทิงในเฟซบุ๊กเพจ “ใต้เตียงดารา”: การศึกษาจากมุมมองปริจเฉทวิเคราะห์และวัจนปฏิบัติศาสตร์. *วารสารภาษาและวรรณคดีไทย*, 38(1), 1-60.
- เสถียร เขยประทับ. (2540). *การสื่อสารกับการเมือง: เน้นสังคมประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Brown, G & Yule, G. (1983). *Discourse Analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schiffirin, D. (1987). Conversational Analysis. In F. J. Newmeyer (Ed.), *Language: The Socio-Cultural Content*. Cambridge: Cambridge University Press.